

Briselē, 2023. gada 28. aprīlī
(OR. en)

8676/23

SPORT 14
DOPAGE 9

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Kā nodrošināt cilvēktiesību ievērošanu lielu starptautisku sporta pasākumu organizēšanā – <i>politikas debates</i>

Pēc apspriešanās ar Sporta jautājumu darba grupas locekļiem prezidentvalsts ir sagatavojusi pievienoto informatīvo dokumentu, kas tiek iesniegts kā pamats politikas debatēm Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padomes sanāksmē 2023. gada 15. un 16. maijā.

Kā nodrošināt cilvēktiesību ievērošanu lielu starptautisku sporta pasākumu organizēšanā

Prezidentvalsts sagatavots diskusiju dokuments

Starptautiskās cilvēktiesības, kas cita starpā ir noteiktas Konvencijā par bērna tiesībām un Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām un atspoguļotas Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, ir pilnībā piemērojamas Eiropas un starptautiskajā sporta jomā. Turklāt Līgumā par Eiropas Savienību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ir minētas svarīgākās ES pilsoņu personas brīvības un tiesības.

Vispārējā deklarācija nodrošina vienotu tiesību standartu, kas attiecas uz visiem cilvēkiem. Tajā ir noteikts, ka visi cilvēki piedzimst brīvi un vienlīdzīgi cieņā un tiesībās un ikvienam – neatkarīgi no jebkādam atšķirībām – ir tiesības dzīvot bez diskriminācijas. Visbeidzot, visām personām jābūt vienādām iespējām jēgpilni piedalīties sabiedrības dzīvē un nodrošināt, ka tiek pilnībā ievērotas un īstenotas to cilvēktiesības.

Par sportu atbildīgie ES dalībvalstu ministri 2016. gada maijā apsprieda to, kā valdības, ņemot vērā daudzkārtējos korupcijas, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un dopinga skandālus, varētu uzlabot pārvaldību sportā. Ministri apsprieda arī no tā izrietošo negatīvo ietekmi uz spēju paļauties uz sportu un sabiedrības uzticēšanos sporta pozitīvajām vērtībām. Viņi uzsvēra, ka sporta nozares ilgstošo autonomiju var saglabāt tikai tad, ja tiek piemēroti augsti labas pārvaldības standarti.

Padome 2019. gada novembrī arī pieņēma secinājumus par korupcijas apkarošanu sportā. Šāda korupcija izpaužas dažādi, tostarp kā kukuļošana, tirgošanās ar ietekmi, dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, manipulācijas ar sporta sacensībām un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija.

Sporta organizācijas tādēļ acīmredzami nav pietiekami spējīgas vienas pašas cīnīties pret savas integritātes dažādajiem apdraudējumiem. Šie starptautiskās sporta kustības apdraudējumi rada vairākus izaicinājumus. Sporta organizācijas ar zināmām pūlēm var veicināt cilvēktiesību ievērošanu, nodrošinot, ka šādas tiesības tiek uztvertas nopietni visā starptautisku sporta pasākumu organizēšanas gaitā. Svarīgi ir arī uzraudzīt, kā norit sporta objektu un infrastruktūras būvniecība, kā arī sociālo un politisko vidi, kurā pasākumi notiek.

Vēl viens būtisks jautājums ir ar sporta pasākumiem saistīto pakalpojumu sniegšanā nodarbināto personu darba apstākļi. Iespējams, ir arī jānosaka sociālas saistības šādu notikumu sponsoriem, kuriem ir nopietni jāuztver sava sociālā atbildība.

Vairumā gadījumu ir iespējams starptautisko sporta pasākumu plānošanu un organizēšanu ietekmēt jau ilgu laiku iepriekš. Tas cita starpā attiecas uz apstākļiem, kādos tiek būvēti objekti un organizēti pasākumi, kā arī uz prasībām saistībā ar darba apstākļiem. Šis darbs sākas jau agrīnā posmā – starptautisko sporta federāciju iekšējās politikas darbā.

Cilvēktiesībām ir fundamentāla loma starptautisku sporta pasākumu organizēšanā, nodrošinot, ka tiek ievērotas arodbiedrību tiesības un novērsti nelaimes gadījumi darbā.

Cilvēktiesības jāņem vērā arī, nodrošinot, ka saistībā ar starptautiskiem sporta pasākumiem – nedz sporta arēnu būvniecībā, nedz šādu pasākumu norises laikā – netiek izmantots bērnu darbs, piespiedu darbs un vergu darbs.

Starptautisku sporta federāciju un ieinteresēto personu korupcija nepārprotami notiek cīņā par tiesībām rīkot starptautiskus čempionātus, kur šādas tiesības tiek piešķirtas aizklāti un nepārredzami un kukuļi procesā ir svarīgāki par kvalitāti. Kandidātu pieteikumu iesniegšanas un izskatīšanas procedūras ir jāuzlabo un jāpadara atklātākas un pārredzamākas.

Turklāt papildus tam, ka jāievēro augsti labas pārvaldības standarti, kuru mērķis ir nodrošināt sporta kustības autonomiju, ir būtiski, lai valdības, kas veic neprovocētu militāro karadarbību citu valstu teritorijā, neizmanto sporta organizācijas kā ieroci un lai sports netiktu ļaunprātīgi izmantots reputācijas uzlabošanai saistībā ar jebkādiem cilvēktiesību pārkāpumiem. Tādēļ starptautiskām sporta organizācijām ir jāpilda savi pienākumi un jāpārlicinās, ka to valdības tās neizmanto nelikumīgiem mērķiem. Pastāv risks, ka agresorvalstis varētu ļaunprātīgi izmantot sporta organizācijas, kad šādām valstīm tiek piešķirtas tiesības rīkot starptautiskus sporta pasākumus vai kad tos organizē šādās valstīs, vai ļaujot sportistiem, kuri pārstāv šādas valstis, piedalīties starptautiskos pasākumos.

Tādēļ dalībvalstis tiek aicinātas apsvērt turpmāk minētos jautājumus.

1. Kā dalībvalstis var stiprināt starptautiskas sporta organizācijas, lai uzlabotu cilvēktiesību ievērošanu un panāktu lielāku atklātību un pārredzamību starptautisku sporta pasākumu rīkošanas tiesību piešķiršanā un organizēšanā?
2. Kā dalībvalstis un ES var sadarboties, lai stiprinātu cilvēktiesību ievērošanu un atklātību un pārredzamību valsts, Eiropas un citu starptautisku sporta organizāciju darbībā?